

’Er det græske samfund så svagt, at der ikke bliver sat grænser?’

Efter drabet på en antifascistisk rapper diskuterer de græske regeringspartier, om det nynazistiske parti Gyldent Dagdry kan forbydes. ’Man er nødt til at begrænse Gyldent Daggrys mulighed for at agere som en paramilitær organisation,’ siger politologen Spyros Economides

Af Mads Frese

Knap fem år skiller mordet på den 34-årige Pavlos Fyssas i onsdags og den 15-årige Alexandros Grigoropoulos’ død i Athens studenterkvarter Exarchia, som udløste voldsomme uroligheder i december 2008. I de fem år har det græske samfund været i frit fald.

»Hvis Grækenland før virkede som et svært land at regere, er det nu helt ude af kontrol,« skrev Grækenlands største avis Kathimerinis

chefredaktør, Nikos Konstandaras, efter ulykken i Exarchia, hvor en tilfældig skoleelev blev ramt af et vildfarent projektil, som politiet havde affyret. Siden er situationen i Grækenland faktisk kommet så meget ud af kontrol, at nynazisterne fra partilederen Nikolaos Michaloliakos’ Gyldent Dagdry er blevet landets tredjestørste parti.

Efter drabet på Fyssas, en antifascistisk rapper med kunstnernavnet Killah P, der blev omringet, tæsket og dolket af folk med tilknytning til partiet, skriver Konstandaras: »Den

langvarige underminering af institutionerne skabte et klima af lovløshed og straffrihed, som førte til den økonomiske, politiske og sociale krise. Denne krise gav Gyldent Dagdry, som indtil da blot havde været en lille kerne af paranoide racister, muligheden for at spille en reel rolle i græsk politik. Det ironiske er, at institutionernes eftergivenhed fik Gyldent Daggrys medlemmer til at opføre sig voldeligt og arrogant. De troede, at de kunne slippe af sted med at gøre, hvad de ville. Det er ikke kun Gyldent Daggrys medlemmer, der lever i en fantasiverden – adskillelsen fra virkeligheden er et grundvilkår i Grækenlands offentlige debat.«

Et lys i mørket
Spyros Economides, leder af Hellenic Observatory ved London School of Economics, mener, at grækerne nu er nødt til at tage stilling til situationen: »Nu bliver grækerne tvunget til

for alvor at granske, hvad Gyldent Dagdry er,« siger Economides til Information. Han påpeger, at et medlem af Gyldent Dagdry under valgkampen sidste år begik vold mod modstanderne i en tv-debat, men uden at det fik et retsligt efterspil, og at flere af partiets parlamentarikere har frafaldne sigtelser for voldskriminalitet: »Nu har de så slået et menneske ihjel,« siger Economides.

»De gik efter en bestemt person og ikke en tilfældig immigrant. En ung, fremtrædende eksponent for en venstreorienteret modkultur. Det er ikke tilfældigt, og det radikaliserer situationen ret dramatisk. Det medfører selvfølgelig en øget polarisering mellem den yderste venstrefløj og den yderste højrefløj, som kun kan munde ud i sammenstød på gaderne.«

Drabet har fået pressen til at stille skarpt på Gyldent Dagdry. Et anonymt tidligere medlem af par-

“ **Når lederne gav grønt lys, gik vi på gaden for enten at skrive slogans eller angribe pakistanere**

Anonymt tidligere partimedlem

tiet udtaler i et interview, som flere græske medier har bragt, at partiet er en hierarkisk organisation, der minder om paramilitære grupper.

»Når lederne gav grønt lys, gik vi på gaden for enten at skrive slogans eller angribe pakistanere,« siger den tidligere partisoldat.

De voldelige overfald besluttes og koordineres angiveligt i samarbejde med partiets parlamentarikere. Internt i partiet skelnes der mellem almindelige medlemmer og særlige indsatsgrupper. Det er to parlamentsmedlemmer, Ioannis Lagos og Giorgos Patelis, som står for kontakten mellem tæskeholdene og lederen Michaloliakos, fortæller det tidligere medlem.

»De har helt åbenlyst truet medlemmer af andre partier,« siger Economides.

»Men nu er der blevet tændt et lys i mørket. Offentligheden er begyndt at granske partiets karakter – om der i virkeligheden er tale om

en paramilitær organisation eller en forbyrderorganisation – og spørgsmålet om, hvorvidt medlemmer af politistyrken og hæren støtter og dækker over tæskeholdenes aktiviteter.«

Direkte forbindelser
Skal Gyldent Dagdry forbydes? Minister for beskyttelse af borgere, Nikos Dendias fra det konservative parti Nea Demokratia, foreslår, at et politisk parti skal kunne fratages sin statsstøtte, hvis mere end 10 procent af dets parlamentsmedlemmer er sigtet for forbrydelser med en strafframme på over 10 år. Samtidig efterforsker politiets terrorbekæmpelsesenhed drabet på Fyssas. Gyldent Daggrys partikontorer er blevet ransaget, og telefonopkaldsdata bliver tjekket for finde eventuelle kontakter mellem partiets ledelse og tæskeholdet umiddelbart inden overfaldet på Fyssas. Tiden er måske moden til at forbyde Gyl-

Stifteren og lederen af Gyldent Dagdry, Nikolaos Michaloliakos, omgivet af sine partisoldater. Spørgsmålet er, om det kan bevises, at det nynazistiske partis ledelse havde givet ordre til drabet på den antifascistiske rapper Pavlos Fyssas i onsdags. Foto: Louisa Gouliamaki

dent Dagdry, udtaler Dendias, men understreger, at et sådant tiltag vil kræve forfatningsændringer.

»Man kan ikke forbyde et parti, der på demokratisk vis er blevet valgt til parlamentet,« påpeger Economides.

»Men man er nødt til at finde en måde, som begrænser Gyldent Daggrys mulighed for at agere som en paramilitær organisation. Det er først og fremmest et strafferetligt spørgsmål. Man skal kunne bevise, at der er en direkte forbindelse mellem tæskeholdene og partiledelsen,

så lederne kan retsforfølges ifølge terrorismeparagraffen eller loven mod paramilitære organisationer.«

Gyldent Dagdry er dog ikke et isoleret problem: »Den græske stat er et enestående eksempel på en mafia, der har formået at gå fallit,« skriver forfatteren Petros Markaris i en af sine romaner om krisen i Grækenland. Ifølge det frafaldne medlem har Gyldent Dagdry også træk, der snarere får partiet til at minde om et forbyrdersyndikat. Partiets medlemmer tæsker f.eks. nogle få indvandrere med boder på markeder og opkræver derefter beskyttelsespenge fra andre forretningsdrivende af udenlandsk oprindelse, hævder det tidligere medlem. Samtidig har Gyldent Dagdry opnået øget opbakning ved at uddele gratis mad til beboerne i fattige kvarterer i de græske storbyer.

Efter drabet på Fyssas har partiet dog mistet 1,5 procent i meningsmålingerne og nyder nu opbakning hos

syv procent af vælgerne i Grækenland. Partiledelsen udtaler, at de er udsat for »en heksejagt«.

»Man kan ikke komme udenom, at Gyldent Dagdry nyder godt af en økonomisk krise, som er meget alvorlig. Der er ikke bare tale om en uhyggelig sammensværgelse. De udnytter den græske stats grundlæggende svaghed,« siger Economides.

»Problemet er ikke blot politikerne, men også vælgerne. Der mangler en udbredt forståelse af, at det græske samfund må ændres radikalt. De eneste, som for alvor kræver forandring, har meget yderligtgående og alarmerende synspunkter. Det afgørende spørgsmål er: Hvor går grænsen? Er det græske samfund så svagt, at der ikke bliver sat grænser? Eller er der en dybereliggende vilje til at forhindre, at ekstremistiske partier på såvel højre- som venstrefløjnen vinder fodfæste?»

frese@information.dk

Gyldent Dagdry

1980	1984	1984-85	1993	1993-2005	2007	2010	2012	2012-2013
Nikolaos Michaloliakos, en tidligere officer i hærens specialstyrker, begynder efter at have været arresteret for vold og ulovlig våbenbesiddelse at udgive det nationalsocialistiske magasin Chrysi Avgi (Gyldent Dagdry).	Michaloliakos bliver medlem af højrefløjsalliancen EPEN, som samme år opnår et mandat i EU-parlamentet.	Michaloliakos forlader EPEN og danner Den Nationale Folkebevægelse Gyldent Dagdry.	Gyldent Dagdry bliver officielt registreret som politisk parti.	Partiet indgår i et valgforbund med andre bevægelser på den yderste højrefløj, Den Patriotiske Alliance.	Gyldent Dagdry genoptager sine aktiviteter som selvstændigt parti.	Partiet får 5,3 procent af stemmerne ved kommunalvalget i Athen og opnår et mandat i byrådet. I nogle kvarterer får partiet 20 procent af stemmerne.	Ved de to parlamentsvalg opnår Gyldent Dagdry først 21 mandater og derefter 18 mandater i parlamentet. Under valgkampen gør partiets politiske ordfører, Ilias Kasidiaris, sig bemærket ved at slå en kommunistisk parlamentariker under en tv-debat. En gruppe af partiets medlemmer og parlamentarikere afbryder voldeligt et teaterstykke i Athen, som skildrer Jesus som homoseksuel.	Efter en lang række ustraffede voldelige angreb mod indvandrere overfalder en gruppe personer med tilknytning til Gyldent Dagdry den antifascistiske rapper Pavlos Fyssas, som dør efter flere knivstik.